

BUDGETFORLIG FOR 2020

KOMMUNEQARFIK SERMERSOOQ

INUIT ATAQATIGIIT, DEMOKRAATIT OG SAMARBEJDSPARTIET

Der er 25. oktober 2019 indgået et budgetforlig i Kommunalbestyrelsen mellem Inuit Ataqatigiit, Demokraatit og Samarbejdspartiet for budget 2020. Med forliget er der skabt et stærkt fundament for fortsat sikring af den fortsatte vækst i Kommuneqarfik Sermersooq.

Kommuneqarfik Sermersooq er en kommune i vækst. En vækst som kommunen hilser velkommen og glædes ved. Den store tiltrækning kommunen, har for både borgere og erhverv, sætter samtidig pres på kapaciteten i Kommuneqarfik Sermersooq. En udfordring som Kommuneqarfik Sermersooq imødekommer ved fortsat at have fokus på anlægsinvesteringer. Målet er at skabe optimale betingelser for vækst i kommunens erhverv, og derigennem sikre, høj beskæftigelse, øgede indtægter og større livskvalitet hos kommunens borgere. Større livskvalitet giver overskud til kulturel udfoldelse med sunde tilvalg for borgerne – børn som ældre.

Med den nuværende udvikling er der tale om en foreløbig lys fremtid for kommunen. Der er i udviklingen dog også tegn på, at det er tid at rebe sejlene og have en fast hånd på roret, når det gælder udviklingen i kommunens udgifter i de kommende år.

En kommune i vækst

Kommuneqarfik Sermersooq har vedtaget en hovedstadsstrategi, der definerer i hvilken retning kommunen ønsker at udvikle sig. Igen i år prioriterer budgetforligspartierne en ambitiøs anlægsplan for Kommuneqarfik Sermersooq.

Der afsættes knap 300 mio. kr. til anlægsbudgettet for 2020, hvilket svarer til ca. 15 % af kommunens samlede budget. Nye anlæg vedrører blandt andet boligbyggeri i Tasiilaq, hytter til brug for institutioner, skoler og ældre i Nuuk, udbygning af kloakering i Tasiilaq, kloakreovering- og spildevandsplaner samt bygdeudviklingsplaner.

Kommunen har ligeledes hævet byggemodningsbudgettet fra 40 til 50 mio. kr. Med et ambitiøst byggemodningsbudget er målet at tiltrække virksomheder og give dem gode vækstmuligheder i kommunen.

Økonomisk stabilitet

Generelt ønsker forligspartierne, at Kommuneqarfik Sermersooq fortsat udviser økonomisk stabilitet og sikker drift. Kommuneskatten fastholdes på 26%. Yderligere er det fortsat et krav fra forligspartierne, at kommunen har et overskud på godt 80 mio. kr., så der kontinuerligt er frie midler til dækning af blandt andet andelsboliglån, renoveringslån og 20/20/60-lån til boligbyggeri.

Forligspartierne har besluttet at kommunens administrationsomkostninger ikke skal stige i 2020. Derfor er der ikke indlagt pris- og lønstigninger i driftsbudgettet for 2020. Kun ansatte under IMAK, der har fået ny overenskomst, er undtaget dette. Det fordrer, at administrationen skal nytænke arbejdet, så samme eller bedre borgerservice sikres for de samme midler.

Det nye takstkatalog for 2020 omfatter mindre prisreguleringer på takster vedrørende anlæg og miljø, samt reguleringer af taksterne for leje af forsamlingshuse. Der er fra politisk hold udmeldt et ønske om stop for prisstigninger på takster, der omfatter ældre, børn og unge. Derfor har man blandt andet valgt at reducere prisen for årskort til børn i svømmehallen fra 600 kr. til 400 kr. i 2020.

Forligspartierne har udtrykt ønske om, at Kommuneqarfik Sermersooq fortsætter med at udbyde større arbejdsopgaver og indkøb i offentlige og åbne udbud. Siden etableringen af kommunens fælles indkøbsafdeling er der sparet mange skattekrone. Arbejdet fortsættes fremadrettet og skal blandt andet sikre at kommunens indgåelse af nye IT-kontrakter foregår i et åbent udbud med relevante og konkurrencedygtige priser.

En tryk tilværelse

Tryk i tilværelsen er en menneskeret for alle. Kommuneqarfik Sermersooq ønsker at skabe en tryk tilværelse for alle kommunens borgere, og anerkender, at der er et stort behov for at løfte den sociale indsats - særligt inden for børn og unge.

Det er et politisk krav, at der ikke må forekomme besparelser på børn- og familieområdet i Kommuneqarfik Sermersooq, ligesom at budgetbesparelser ej heller må ramme de svageste i samfundet. Budgetpartierne ønsker at hele familiepolitikken skal vurderes på ny og derfor har forligspartierne besluttet at tilføje yderligere midler til børn- og familieområdet.

Eksempelvis tilføres 12,5 mio. kr. over de næste 8 år til projektet Tasiilami Suleqatigiippugut. Projektet har til formål at udvikle og organisere civilsamfundet i Tasiilaq, hvorfor der igangsættes en række lokale projekter og forebyggende indsatser, som skal styrke sårbare familier og mindske antallet af anbringelser af børn uden for hjemmet.

Budgetforligspartierne understreger, at kommunen med baggrund i barnets tarv og lovgivningens rammer arbejder på at undgå anbringelser. Kommuneqarfik Sermersooq skal derfor have øget fokus på forebyggende indsatser inden for hjemmet. Målet er gennem tidlig indsatser og øget familiebehandling at nedbringe antallet af anbringelser. Forligspartierne ønsker derfor, at administrationen skal arbejde for behovsafhængigt at etablere familievejledere og "hjemme-hos"-ordning for familier i hele kommunen.

Øget fokus på at nedbringe anbringelser kommer i forlængelse af et stigende anbringelsestal de senere år. For at vende udviklingen er der igangsat flere nye tiltag, som blandt andet skal reducere antallet af ny-anbragte børn. Tiltagene skal øge forældrenes evne og motivation til at tage tilstrækkelig vare på deres egne børn og børnenes tarv og trivsel. Det forventes at tiltagene på sigt kan realisere større besparelser på anbringelsesområdet. Det skal dog understreges, at det er en længerevarende proces, og derfor kan tage flere år, før tiltagene har den ønskede effekt, og anbringelsesantallet kan nedbringes.

Forligspartierne er tilfredse med det store arbejde, som forvaltningen for Børn & Familie lægger for dagen og ønsker at det skal fortsætte. Forvaltningen for Børn & Familie er således ikke underlagt kommunens generelle sparekrav i budgetprocessen.

Den trykke tilværelse skal gælde alle – også de svageste borgere i samfundet. I 2020 ønsker budgetforligspartierne, at der skal findes en permanent løsning for kvindeherberget, så der skabes tryk og stabilitet for kvinderne.

Kommuneqarfik Sermersooq vil ligeledes gøre livet lettere for borgere med handicap. Budgetforligspartierne vil i 2020 skabe et "one-door"-princip for kommunens borgere med handicap. "One-door"-princippet gør det

lettere for borgere med handicap at søge hjælp ved at sikre, at borgeren kun skal henvende sig ét sted for at få den ønskede hjælp.

Tilbud til unge

Som et led i Kommuneqarfik Sermersooqs fokus på børn og unge vil forligspartierne revurdere kommunens tilbud til unge i dag. De eksisterende tilbud i form af ungdomsklubber er ikke nødvendigvis tidssvarende til den måde unge interagerer på i dag. Derfor ønsker forligspartierne at gentænke Kommuneqarfik Sermersooqs tilbud til de unge. Blandt andet ønsker forligspartierne at udbyde E-sport til de unge i Nuuk fremover.

Rum til fællesskab

Kommuneqarfik Sermersooq har de seneste år arbejdet for at skabe rekreative områder for kommunens borgere. Det har blandt andet resulteret i opførelsen af en ny kyststi, flere bilfrie zoner i bymidten og en ny aktivitetspark i Ravnedalen i Nuuk.

De rekreative områder skal udbygges de kommende år. Forligspartierne afsætter 5 mio. kr. årligt fra 2023 til 2027 til at udbygge rekreative områder.

Derudover afsættes der midler til at anlægge hytter i nærheden af Nuuk, som man kan komme til uden at skulle sejle. Hytterne skal opfylde arbejdstilsynets krav, så de fremadrettet kan benyttes af skoler, børnehaver og ældre til eksempelvis koloniture, naturbørnehaver og udflugtsmål.

Forligspartierne har ligeledes besluttet at fremme bløde trafikanters vilkår i det offentlige rum. Derfor skal der udarbejdes en helhedsplan for cyklister og fodgængeres færden i trafikken. Forligspartierne ønsker, at helhedsplanen fremlægges medio 2020, så det kan indgå i budgetforhandlingerne for budget 2021.

By- og bygdeudvikling

Alle byer og bygder i Kommuneqarfik Sermersooq skal udvikles harmonisk med respekt for de geografiske muligheder og forskelle. Udviklingen af bosteder, byer og bygder skal forankres i de enkelte steders egne muligheder og behov. Målet er at bosteder, byer og bygder skal skabe tryghed, en variation af oplevelser og danne smukke rammer og velfungerende boligmiljøer rundt om i kommunen.

Forligspartierne har afsat i omegnen af 70 mio. kr. over de næste 9 år til sektorplan for bygdeudvikling i Kommuneqarfik Sermersooq. Der er budgetteret 8 mio. kr. i 2020 budgettet til sanering, renovering, vedligehold og nye anlæg i kommunens bygder.

Kommuneqarfik Sermersooq ønsker at udbygge kommunens kloakering- og spildevandsnet. Der er afsat 3,5 mio. kr. i budgettet til at implementere en spildevandsplan for hele kommunen. Derudover har forligspartierne besluttet at investere 10 mio. kr. i udbygning af kloaknettet i blandt andet Tasiilaq. Årligt bruger kommunen et to cifret millionbeløb på renovering, vedligehold og udbygning af kommunens kloak- og spildevandsnet.

Forligspartierne har besluttet at forbedre internetforbindelsen mellem kommunens byer og bygder på østkysten. Kommunen har afsat 5 mio. kr. årligt fra 2021 og efterfølgende 4 år til at sikre bedre og mere tidssvarende internetforbindelser. Til dette har kommunen indledt et samarbejde med Tele Greenland om en ny satellit.

Forligspartierne har ligeledes et ønske om, at Kommuneqarfik Sermersooq går en grønnere fremtid i møde. Derfor har partierne afsat 2 mio. kr. til et forsøgsbyggeri og opstilling af betalings el-standere til el-biler i Nuuk.

Farvande

Farvandene omkring byerne er desværre fyldt med mange efterladte fiskegarn. De efterladte garn forurener vandet og er skadelig for fiskebestanden. Forligspartierne har indgået en aftale om at afsætte midler til at samle gamle fiskegarn op. Herved sikres fiskere i kommunen bedre betingelser for at opretholde deres erhverv.

Turisme

Som kendt, støtter Kommuneqarfik Sermersooq opførelsen af den nye internationale lufthavn i Nuuk. Forligspartierne tror på, at den nye internationale lufthavn vil øge antallet af turister ikke bare i Nuuk, men i hele Grønland. Forligspartierne er derfor enige om at der skal skabes et øget fokus på turisme. Derfor oprettes der et erhvervsråd for hver af byerne Nuuk, Tasiilaq og Paamiut, som skal arbejde på at fremme turismen og erhvervslivet i kommunen.

I forbindelse med anlæggelsen af den nye internationale lufthavn forventes turismen i Nuuk at vokse. For at turister kan få glæde af Nuuks natur og omkringliggende bygder, beslutter forligspartierne at der afsættes midler til at undersøge muligheden for at anlægge en ATV-vej mellem Nuuk og Kapisillit. Midlerne til forundersøgelsen findes inden for det eksisterende budget. Forundersøgelsen forventes færdiggjort i løbet af 2020, således at resultatet kan fremlægges til budgetforhandling 2021.

Mulighedskataloger

Forligspartierne godkender følgende mulighedskataloger i forbindelse med budget 2020.

Table 1 – Budgetudvidelser godkendt af forligspartierne under 1. behandling

Budgetudvidelser, 1. behandling i 1000 kr.		Budgetår		Budgetoverslagsår	
		2020	2021	2022	2023
Koncernservice		2.660	1.260	2.760	2.760
7.1.4	Kulturpolitik - Kultur som løftestang	1.000	1.000	1.000	1.000
7.1.5	Nuuk Nordisk Kulturfestival 2021	500	500		
7.1.6	By udsmykning - en kunstnerisk opgave	400	-1.000	1.000	1.000
7.1.7	Rejselegat	760	760	760	760
Velfærd & Arbejdsmarked		45.494	45.494	45.494	45.494
7.2.10	Ny handicaplovgivning	6.600	6.600	6.600	6.600
7.2.12	Anbringelser af borgere med handicap i Danmark & Grønland	38.894	38.894	38.894	38.894

		8.011	8.011	8.011	8.011
	Børn & Familie	8.011	8.011	8.011	8.011
7.3.1	Omlægning af budget for familiecentre	6.511	6.511	6.511	6.511
7.3.2	Tasiilami Suleqatigiippugut	1.500	1.500	1.500	1.500
	Børn & Skole	7.167	7.194	7.194	7.194
7.4.12	Fejl indtastning på afdeling 404040508 - Klub 3900	-1.625	-1.625	-1.625	-1.625
7.4.13	Manglende indtastning af løn til støttepersoner på afdeling 404020404 - Fælles Formål	1.340	1.340	1.340	1.340
7.4.14	Manglende indberetning af budget på afdeling 404040302 - Narsarmiutaq	3.217	3.217	3.217	3.217
7.4.15	Regulering af løn - IMAK overenskomst	257	284	284	284
7.4.16	Regulering af løn - IMAK overenskomst	3.508	3.508	3.508	3.508
7.4.18	Dækning af mistede lejeindtægter efter ændringen af tilskudsreglerne	470	470	470	470
	Anlæg & Miljø	12.381	13.131	13.881	14.631
7.5.1	Beredskab – Lovpligtig mandskabsnormering	750	1.500	2.250	3.000
7.5.2	Drift og Miljø - Driftsbevilling	11.631	11.631	11.631	11.631
	Samlet rammepåvirkning	75.713	75.090	77.340	78.090

Tablet 2 – Besparelser godkendt af forligspartierne under 1. behandling

	Besparende tiltag, 1. behandling	Budgetår		Budgetoverslagsår	
		2020	2021	2022	2023
	<i>i 1000 kr.</i>				
	Koncernservice	-8.000	-9.000	-7.000	-7.000
7.1.1	Reduktion IT-budget (kopi/print)	-1.000	-1.000		
7.1.2	Rationaliseringsgevinster nyt lønsystem		-1.000		
7.1.3	Byggemodning	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
	Velfærd & Arbejdsmarked	-11.150	-11.150	-11.150	-11.150
7.2.1	Organisatorisk justering	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200
7.2.3	Berostillelse af genetablering af Værestedet				
7.2.3	Sukisaarsarfik	-820	-820	-820	-820
7.2.4	Social Service – pulje til frivillige projekter	-400	-400	-400	-400
7.2.5	Offentlig hjælp	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
7.2.6	Generel besparelse på administrationen	-750	-750	-750	-750
7.2.9*	Effektivisering af personaleressourcer (vagtplan og sygefravær)	-1.980	-1.980	-1.980	-1.980
	Børn & Familie	0	0	0	0
	Børn & Skole	-4.635	-2.485	-2.485	-2.485
7.4.2	Reduktion af antallet af klubber i Nuuk	-850	-1.700	-1.700	-1.700
7.4.4	Afvikling af kolonier for børnehaverr	-335	-335	-335	-335
7.4.8	Salg af frivillighedshuset Ivigaq	-3.300	-300	-300	-300
7.4.9	Voksen fritidsundervisning Nuuk	-150	-150	-150	-150
	Anlæg, drift & miljø	-7.156	-7.156	-7.156	-7.156
7.5.3	Drift og Miljø - Merindtægt	-3.800	-3.800	-3.800	-3.800
7.5.4	Anlægsafdeling – aflønning gennem anlægsbudget	-3.356	-3.356	-3.356	-3.356
	Samlet rammepåvirkning	-30.941	-29.791	-27.791	-27.791

*Forslag 7.2.9 er godkendt af flertallet, Siumut undlod at stemme.

Det bemærkes at forligspartierne udtager besparelsesforslagene 7.4.6. Foreningshus i Itoqqortoormiit og 7.4.10. Paamiuts foreningshus. Samlet udtages besparelser for 202 t. kr.

Table 3 – Budgetudvidelser godkendt af forligspartierne under 2. behandling

Budgetudvidelser, 2. behandling		Budgetår		Budgetoverslagsår	
<i>i 1000 kr.</i>		2020	2021	2022	2023
P1	Ørensning af fjordene ved Sermiligaaq og Kuummiit	400	0	0	0
Samlet rammepåvirkning		400	0	0	0

Politikerforslaget er fremsat af Siumut. Forslaget omfatter et anlægsprojekt, hvorfor de 400 t. kr. er indregnet i anlægsrammen for budget 2020.

Table 4 - Budgetbesparelser godkendt af forligspartierne under 2. behandling

Besparende tiltag, 2. behandling		Budgetår		Budgetoverslagsår	
<i>i 1000 kr.</i>		2020	2021	2022	2023
Koncernservice		0	0	0	0
3.1.1	Udvalgsrejser 2020	0	0	0	0
Velfærd & Arbejdsmarked		-15.940	-15.940	-15.940	-15.940
3.2.1	Reorganisering af Majoriaq	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
3.2.2	Ny praksis vedr. betalingsforpligtelse for domsanbragte indenfor socialpsykiatrien	-4.600	-4.600	-4.600	-4.600
3.2.3	Pakkutaq	-500	-500	-500	-500
3.2.4	Terapeutteam	-350	-350	-350	-350
3.2.5	Misbrugsbehandling	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
3.2.6	Sociale boliger, Herberg, Voksne	-500	-500	-500	-500
3.2.7	Offentlig hjælp	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
3.2.8	Generel besparelse på administrationen	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
3.2.9	Ippiarsuk	-990	-990	-990	-990
Børn & Familie		0	0	0	0
		0	0	0	0
Børn & Skole		-3.188	-6.007	-6.007	-6.007
3.4.1	Reducering af SP-klasser i Kommuneqarfik Sermersooq	-322	-773	-773	-773
3.4.2	Familieklasse under Kommuneqarfik Sermersooq	-1.691	-4.059	-4.059	-4.059
3.4.3	Maaji Nuan i alle byer	-175	-175	-175	-175
3.4.5	Svømmehallen forøget indtægt	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Anlæg, miljø & drift		-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
3.5.1	Drift og Miljø - Merindtægt vedr. affald	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Samlet rammepåvirkning, 2. behandling		-22.128	-24.947	-24.947	-24.947

FORLIGSPARTIERNES BUDGET

Table 5 – Resultatopgørelsen for Budget 2020

	Budget 2018 korrigeret	Budget 2019 oprindeligt	TB 1	TB2	Budget 2019 korrigeret	Budget 2020	Ændringer 2019-2020
Skatter og afgifter	-1.343.204.622	-1.382.831.660	-42.000.000		-1.424.831.660	-1.431.738.240	-6.906.580
Tilskud og udligning	-539.946.942	-573.655.893			-573.655.893	-553.673.349	19.982.544
Takstopkrævninger	-42.523.478	-50.525.222		-5.800.000	-56.325.222	-76.332.109	-20.006.887
Indtægter ved salg af varer og tjenester	-64.435.249	-81.871.887			-81.871.887	-17.633.590	64.238.297
Andre indtægter	-340.939	-321.877		-3.000.000	-3.321.877	-390.603	2.931.274
Lovregulerede overførsler	335.889.166	339.533.488			339.533.488	305.063.781	-34.469.707
Refusioner borgere	-187.372.645	-188.674.063		-4.000.000	-192.674.063	-191.032.583	1.641.480
Direkte udgifter til opgaver	52.998.786	57.469.741		11.631.000	69.100.741	86.476.608	17.375.867
Takstbetalinger til leverandører	321.269.936	264.969.809	25.000.000	21.000.000	310.969.809	289.817.673	-21.152.136
Tilskud foreninger	32.174.358	36.563.739		450.000	37.013.739	49.525.068	12.511.329
Personale og vikarer	772.236.575	872.126.824	12.300.000	15.800.000	900.226.824	876.960.911	-23.265.913
Konsulenter	36.754.741	37.249.998			37.249.998	30.832.151	-6.417.847
Kontorhold	31.602.485	20.074.446			20.074.446	32.995.522	12.921.076
IT og datatrafik	61.951.877	76.843.835			76.843.835	39.641.532	-37.202.303
Udstyr og inventar	36.027.587	38.475.158			38.475.158	26.954.922	-11.520.236
Rullende, sejlede og flyvende materiel	3.394.489	4.175.780			4.175.780	4.744.073	568.293
Bygninger og arealer	163.305.185	151.212.164			151.212.164	135.199.536	-16.012.628
Anlægsudgifter	267.735.000	300.376.000	-2.450.000		297.926.000	296.000.000	-1.926.000
Udefinerede indtægter & udgifter	103.997.247						
Resultat før finansielle poster	41.513.558	-78.809.620	-7.150.000	36.081.000	-49.878.620	-96.588.697	-46.710.077
Kapitalafkast	-23.700.000	-3.700.000			-3.700.000	0	3.700.000
Udbytter	-20.700.000	-20.700.000			-20.700.000	-20.700.000	0
Renteudgifter	1.355.172	1.255.524			1.255.524	1.260.000	4.476
Afskrivninger	7.150.314	22.211.664			22.211.664	12.000.000	-10.211.664
Resultat, TAB	5.619.045	-79.742.432	-7.150.000	36.081.000	-50.811.432	-104.028.697	-53.217.265
Mulighedskataloger - Budgetudvidelser, 1. behandling						75.713.000	
Mulighedskataloger - Besparende tiltag, 1. behandling						-30.941.000	
Mulighedskataloger, 2. behandling						-22.128.000	
						-81.384.697	
Ønsket økonomisk råderum for 2020:						-80.000.000	
Dermed er der et yderligere økonomisk råderum i 2020 budgettet på:						1.384.697	

+ = udgift / merudgift / mindre indtægt
 - = indtægt / mindre udgift / merindtægt

Tabel 6 – Budget 2020 fordelt på forvaltninger

Hele DKK			Ændringer
Forvaltning	Korr. budget 2019	Budget 2020	2019-2020
400 - Politisk	19.973.354	20.107.000	133.646
TAB	19.973.354	20.107.000	
401 - Koncernservice	-1.753.076.171	-1.770.529.905	-17.453.734
TAB	-1.753.076.171	-1.765.189.905	-12.113.734
Mulighedskataloger		-5.340.000	
402 – Velfærd & Arbejdsmarked	413.980.994	432.315.997	18.335.003
TAB	413.980.994	413.911.997	-68.997
Mulighedskataloger		18.404.000	
403 - Børn og Familie	334.625.821	342.665.255	8.039.434
TAB	334.625.821	334.654.255	28.434
Mulighedskataloger		8.011.000	
404 - Børn og Skole	493.617.662	489.714.999	-3.902.663
TAB	493.617.662	490.370.999	-3.246.663
Mulighedskataloger		-656.000	
405 - Anlæg, Drift og Miljø	106.116.959	108.341.959	2.225.000
TAB	106.116.959	106.116.959	0
Mulighedskataloger		2.225.000	
Total	-384.761.381	-377.384.697	7.376.684
Anlægsudgifter	297.868.949	296.000.000	-1.868.949
Ny total inkl. anlægsudgifter	-86.892.432	-81.384.697	5.507.735
Ønsket økonomisk råderum for 2020:		-80.000.000	
Dermed er der et yderligere økonomisk råderum i 2020 budgettet på:		1.384.697	

Nuuk den 25/10-2019

Charlotte Ludvigsen
Borgmester

Rasmine Geisler
På vegne af Inuit Ataqtigiit

Michael Rosing
På vegne af Samarbejdspartiet

Justus Hansen
På vegne af Demokraatit